

Commenter en grec moderne le texte suivant et le traduire de la ligne 1 à la ligne 21.

5 "Ημουν ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ εἶχα θεωρήσει τὸ σύνθημα
 τῆς ἐ λ λ η ν ι κ ὄ τ η τ ο ς στὴν τέχνη, μὲ τὴν ἔννοια ποὺ
 τοῦ ἐδίδετο, (τὴν ἔννοια τῆς ἐλληνικῆς ἠθογραφικῆς καὶ ἠθο-
 λογικῆς ἀποκλειστικότητος, ποὺ ἀπέκλειε ἢ ἤθελε ν' ἀπο-
 κλείσει κάθε πνευματικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὴ Δύση ἢ μὲ τὴν
 'Ανατολὴ ἔστω), σὰν ἓνα κοῦφο κήρυγμα πνευματικῆς αὐτάρ-
 κειας, ποὺ θὰ ὀδηγοῦσε σὲ πνευματικὸ λιμὸ καὶ στὴν πολι-
 τιστικὴ καὶ ψυχολογικὴ μας ἀπομόνωση. Καὶ ἡ συνέπεια δὲν
 θὰ ἦταν ἡ ἐξασφάλιση τῆς πολυπόθητης ἐλληνικῆς αὐθεντι-
 10 κότητος καὶ γνησιότητος, ἀλλ' ἀπλούστατα ἡ πνευματικὴ
 μας τελμάτωση. (Σημειῶνω γιὰ τὴν ἱστορία πὼς τὸ σύνθημα
 εἶχε ριφθῆ στὸν καιρὸ τῆς Κατοχῆς, ὅταν τὰ συνθήματα τῆς
 αὐτάρκειας σὲ ποικίλους τομεῖς ἦσαν τότε τοῦ συρμοῦ...)
 Στοὺς σημερινούς καιρούς ὁ διάλογος δὲν ἐπιβάλλεται ἀπλῶς·
 15 εἶναι ὁ προϋποθετικὸς ὅρος γιὰ τὴ σύρροπη πνευματικὴ πο-
 ρεῖα σὲ διεθνῆ κλίμακα καὶ ἡ πορεία αὐτὴ ἐξασφαλίζει τὴν
 ἀνάπτυξη καὶ τὴ σταθεροποίηση τῆς εὐρωπαϊκῆς συνειδή-
 σεως. "Ἄλλο, ὅμως, εὐ ρ ω π α ῖ κ ἡ σ υ ν ε ἰ δ ῆ σ η καὶ
 συμμετοχὴ στὰ χρέη τῆς προστασίας καὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ
 20 δυτικοευρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἄλλο χωρὶς στερεῆς ἐθني-
 κῆς ρίζης κ ο σ μ ο π ο λ ι τ ι σ μ ὄ ς.

25 Κ' ἐξηγοῦμαι ἀκόμη πλατύτερα, παρ' ὅ,τι φοβοῦμαι ὅτι
 παλλιλογῶ: Ἡ εὐρωπαϊκὴ αὐτὴ συνείδηση καὶ ἡ κοινὴ, ἡ
 διεθνικὴ ἀφομοίωση τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἰδεωδῶν τοῦ δυτι-
 κοευρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, δὲν προϋποθέτουν τὴν ἐξαφάνιση

τῶν ἐθνικῶν πνευματικῶν μονάδων, τῶν ἐθνικῶν ἰδιοτυπιῶν
καὶ τῶν καθ' ἕκαστα παραδόσεων. Ἡ εὐρωπαϊκὴ συνείδηση
εἶναι μιὰ σύνθεση, ἡ καλύτερα μιὰ σὺ ν δ ε σ η τῶν πνευ-
ματικῶν ἀξιῶν καὶ ἰδιομορφιῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ
30 ἡ τελικὴ ἀποκρυστάλλωση σ' ἐνιαῖο φιλοσοφικὸ κρᾶμα τῶν
ἰδεολογικῶν ἐποικοδομημάτων των. Ἀλλὰ τὸ κρᾶμα τοῦτο
εἶναι, κατὰ κάποιον τρόπο, —ἄλλωστε ἀρκετὰ ἐμφανῆ στὶς
μεγάλες κρίσεις τῶν πολιτισμῶν καὶ τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν
στὶς ὁποῖες οἱ πολιτισμοὶ αὐτοὶ ἐρείδονται— μιὰ ἠθικὴ στά-
35 ση τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἀνθρώπου, ποὺ δὲν νο-
μίζω νὰ ἔχει ὁποιαδήποτε σχέση μὲ τὴν ἐθνικὴ ὑπόστα-
ση τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων στὴν τροχιά τῆς καθημερινῆς
των ζωῆς. Ἡ ἀρμονία εἶναι σύνθεση πολλῶν ἤχων, πολλῶν
μελωδιῶν ποὺ δημιουργεῖ μιὰ ὀρισμένη αἰσθητικὴ ἐντύπωση.
40 Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι οἱ ἤχοι καὶ οἱ μελωδίες ποὺ τὴ
συνθέτουν παύουν νὰ ἔχουν καὶ τὴν αὐτόνομή τους ὑπόσταση,
ὅταν θελήσῃ κανεὶς αὐτὴν τὴν ὑπόσταση νὰ τὴν ἀνιχνεύσῃ.
Ἡ ἀνάλυση, στὴν περίπτωση τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἰδεολογι-
κοῦ κρᾶματος, δὲν σημαίνει διάλυση. Σημαίνει, ἀπλῶς, διε-
45 ρεύνηση καὶ ἐντοπισμὸ τῶν στοιχείων.

Αιμ. Χουρμούζιου, « Οἱ εθνικὲς ἀξίες ζωῆς καὶ ὁ διάλογος » [1962],
Ἡ Περιπέτεια μιᾶς γενιάς, Ἐκδόσεις τῶν Φίλων, Αθήνα, 1976.